

PÄÄKIRJOITUS

Vuonna 2010 on ollut valtion toimesta käynnissä kaksi merkittävää hanketta liittyen geologian alaan. **Kaivoslakia** on uudistettu ja hallituksen esitys on tällä hetkellä valiokuntakäsittelyssä. Kaivoslakiesityksen ylevä tavoite on: *”uudistaa kaivoslainsäädäntö siten, että edellytykset kaivostoiminnalle turvataan yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla ja että samalla turvataan yleiset ja yksityiset edut ottaen huomioon perusoikeusjärjestelmä kokonaisuudessaan”*. Samaa aikaan kun uutta kaivoslakia on käsitelty, on pohdittu myös Suomen tulevaisuutta raaka-aineiden hyödyntämisen saralla. Suomen **mineraalistrategiaa** on valmisteltu yhteistyössä GTK:n ja useiden asiantuntijoiden kesken ja valmis strategia luovutettiin elinkeinoministeri Mauri Pekkariselle 7.10.2010.

EU:ssa on arvioitu, että mineraaliin raaka-aineisiin perustuva teollisuus yhdessä tavarantuotteen ja rakennusteollisuuden kanssa kattaa noin 40 prosenttia kansantuotteesta. Tämä on melkoisen paljon, ja alleviivannee alan tärkeyttä. Kaivannaisala toimii lisäksi suurelta osin globalisaation rattaiden ulottumattomissa, raaka-aineiden hintoja lukuun ottamatta. Malmi on siellä missä se on, ja mineraalistrategiaa siteeratakseni: ”kaivosalan kvartaali on 25 vuotta”. Uusi kaivoslakiehdotus ohjaa nopeampaisempaan toimintaan esim. ehdotettujen maanomistajakorvausten progressiivisella korotuksella, mitä kauemmin malminetsintävaihe kestää. Edistääkö tämä sitten valtausten etenemistä kaivoksiksi, ei ole aivan yksioikoista.

Mineraalistrategian mukaan kierrätys ei ratkaise raaka-aineiden kysyntää ainakaan tällä hetkellä. Esimerkiksi kupari kierrätetään jo

nyt 80-prosenttisesti, mutta kaivostuotanto lisääntyy silti kysynnän mukana. Raaka-aineen tarve perustuu nopeasti kasvavaan käyttöön ja pitkään tuotteiden käyttöikään. Metallien ja mineraalien sanotaan olevan uusiutumaton luonnonvara, mutta toisin kuin esim. öljy poltettaessa katoaa lopullisesti, eivät esim. metallit sinänsä katoa maapallolta pois. Teollisuusmineraalien ja rakennusaineksen kohdalla tilanne on hieman toinen ja tuotanto onkin tilavuudeltaan paljon kuluttavampaa luonnolle kuin malmien louhinta.

Uusi kaivoslaki vaatii malminetsijän ilmoittamaan etsityn hyödynnettävän aineen tai aineet jo etsintävaiheessa. Tulevaisuuden kannalta tärkeää olisi kuitenkin panostaa etenkin sellaisiin hankkeisiin, joiden prosessissa hyödynnetään ja rikastetaan myös sekundääriset arvoaineet ja pyritään hyödyntämään myös sivukivi materiaalina.

Kysymys kuuluukin nyt, kohtaavatko mineraalistrategian tavoitteet ja uusi kaivoslaki toisensa? Keskustelua se on ainakin herättänyt. Toivottavasti keskustelu jatkuu ja uudesta laista tulee tavoitteiden mukainen myös käytännössä.

Sillä välin haluan toivottaa kaikille lukijoille Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2011!

HEINI LAINE
päätoimittaja